

Váš dopis zn.
Ze dne
Čj.
Sp. zn.
Vyřizuje
Telefon
E-mail
Datum

ČŠIA-3627/24-A

ČŠIA-S-585/24-A

Mgr. Hana Šinská

235 091 032

hana.sinska@csicr.cz

12. 11. 2024

Městská část Praha 11
Ocelíkova 672
149 41 Praha 4 - Háje

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) prošetřila stížnosti na právnickou osobu **Základní škola Campanus, Praha 4, Jírovcovo náměstí 1782** (dále „škola“) doručené ČŠI ve dnech 23. 10., 4. 11. a 5. 11. 2024.

Stížnosti se týkaly nedostatečného zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při projížděce na kánoích po jezeře během zájezdu ve Švédsku dne 28. 5. 2024, nesprávného jednání třídní učitelky s některými žáky ve Švédsku dne 28. 5. 2024 a nesprávného uložení kázeňského opatření žákům dne 4. 6. 2024.

Šetření stížností vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnostech a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve škole dne 5. 11. 2024, o vyjádření ředitelky školy, zástupkyně ředitelky školy a o analýzu příslušné dokumentace.

ČŠI prošetřila stížnosti v těchto bodech:

1. **nedostatečné zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při jejich projížděce na kánoích po jezeře**
2. **nesprávné a nevhodné jednání třídní učitelky při řešení nepříjemného chování žáků**
3. **nesprávné uložení konkrétního výchovného kázeňského opatření žákům**

Při prošetření stížností ČŠI zjistila:

Ad 1) Ve stížnostech se uvádí, že během projížděky žáků na kánoích po jezeře ve Švédsku dne 28. 5. 2024 se jedna z kánoí měla převrátit a tři žáci se měli ocitnout ve vodě. Přestože se jednalo o školou organizovaný výlet, nikdo z pedagogů při této aktivitě neměl nad žáky vykonávat náležitý dohled. Dva žáci z jiné lodky měli skočit do vody, aby zajistili kánoi spolužáků, další dva žáci mezitím měli vyrovnávat balanc kánoe, aby ti tři žáci ve vodě mohli k nim vylézt. Poté co žáci směřovali ke břehu, měli je ostatní žáci z břehu křikem zastavit s tím, že jim učitelky vzkazují, že se mají vrátit a pomoc vytáhnout kánoi plnou vody na břeh. Ve stížnostech se také uvádí, že se nikdo z pedagogů k záchranné akci nepřidal a žákům nepomohl.

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) do zápisu z jednání s ČŠI potvrdila, že v termínu od 24. 5. do 1. 6. 2024 se v rámci vzdělávání uskutečnil poznávací zájezd žáků do Švédska. Škola měla organizovat zájezd ve spolupráci s cestovní kanceláří. Za řádnou organizační přípravu zájezdu včetně poučení žáků o jejich bezpečnosti a ochraně zdraví byla zodpovědná vedoucí zájezdu,

třídní učitelka synů stěžovatelek. Ředitelka sdělila ČŠI, že předložený plán zahraničního zájezdu schválila.

Ředitelka při jednání s ČŠI dále potvrdila, že jednou z realizovaných aktivit v rámci zájezdu byla dne 28. 5. 2024 i projížďka žáků na kánoích po jezeře. Ředitelka do zápisu z jednání s ČŠI uvedla, že si vedoucí zájezdu před zahájením aktivity na kánoích měla zjišťovat stupeň plavecké vyspělosti žáků. Všichni žáci měli být podle vyjádření ředitelky plavci, žáci měli absolvovat plavecký výcvik na prvním stupni základní školy.

Z analýzy dokumentace (písemné vyjádření tří pedagožek včetně vedoucí zájezdu ze dne 3. 6. 2024, písemné vyjádření některých žáků, kteří se účastnili vyjížďky na kánoích) a vyjádření ředitelky bylo zjištěno, že před zahájením projížďky na kánoích měli být žáci delegátem cestovní kanceláře poučeni o bezpečném chování v kánoi a seznámeni s trasou projížďky. Všichni žáci měli být vybaveni při projížďce plovací vestou, její správné nasazení měly zkontrolovat pedagožky příp. delegát cestovní kanceláře. Vedoucí zájezdu měla provést i instruktáž přímo na vodě, ukázat žákům, jak mají v kánoi sedět, pádlovat a měla jim také připomenout, kde je možné se na jezeře pohybovat. Z vyjádření ředitelky, pedagožek i některých žáků vyplývá, že jedna z učitelek také měla jet v kánoi po jezeře, další dvě pedagožky měly vykonávat dohled nad žáky z břehu jezera. Z předložené dokumentace bylo dále zjištěno, že v okamžiku, kdy se měla posádka jedné kánoe z důvodu nevhodného chování žáků ocitnout ve vodě a kánoi se měla převrátit, měla být jedna z pedagožek na jezeře a dvě pedagožky měly dohlížet na žáky z břehu jezera a pomáhat žákům při výměně posádek kánoí. Z poskytnutého písemného vyjádření pedagožek ze dne 3. 6. 2024 také vyplývá, že pedagožky měly převržení kánoe hned zaznamenat, ale bohužel neměly mít k dispozici volnou loď. Učitelky podle svého vyjádření měly tedy zalarmovat na jezeře přítomnou kolegyni, která se měla vydat žákům na pomoc. Učitelky měly také vyzvat posádku nejbližší kánoe, aby dorazila co nejrychleji ke břehu a její loď mohla být využita k záchraně. Učitelky rovněž měly podle svého vyjádření zalarmovat i posádku kánoe, která byla nejbližší potopené kánoi. Žáci této kánoe měli okamžitě zareagovat a pomoc svým spolužákům zvládnout situaci a dopravit je i kánoi na břeh. Podle písemného vyjádření pedagožek měla být situace pro zúčastněné sice nepříjemná, ale nikdo neměl být v šoku, neměl být zraněn ani podchlazen. Jezero ve vymezené části mělo být mělké, žáci tak měli dosáhnout na dno a po něm se i pohybovat.

Ředitelka do zápisu z jednání s ČŠI také uvedla, že na základě získaných informací od vedoucí zájezdu, incident při projížďce žáků na kánoích ihned prošetřovala. Ředitelka rovněž sdělila ČŠI, že v červnu 2024 někteří zákonní zástupci žáků vznesli pochybnosti nad zajištěním pedagogického dohledu nad žáky při jejich projížďce na kánoích po jezeře. Ředitelka sdělila ČŠI, že zákonné zástupce žáků o svých zjištěních a výsledku šetření incidentu na jezeře (převržení kánoe) neinformovala.

Po šetření stížností ČŠI ve škole dne 5. 11. 2024 a předběžném seznámení ředitelky se zaznamenaným zjištěním ČŠI, ředitelka zaslala inspekčnímu týmu k tomuto bodu šetření dne 6. 11. 2024 doplňující informace. Ve svém vyjádření ředitelka mj. uvedla, že se znovu obrátila na vyučující a žáky. Ti ke své předchozí výpovědi (červen 2024) měli doplnit, že bezprostředně poté, co učitelky na břehu zpozorovaly převrácenou loď, vedoucí zájezdu měla vyzvat posádku nejbližší lodi, aby připlula ke břehu. Vedoucí pak měla nasednout do lodi společně s jedním z žáků a měla vyjet pomoci chlapcům pohybujícím se ve vodě. Vzhledem k tomu, že situace měla být pod kontrolou, nebylo podle vyjádření ředitelky potřeba, aby učitelka nabrala žáky z vody do své lodi. Učitelka ale měla být připravena zasáhnout a poskytnout případnou pomoc. V dodatečně zaslaném vyjádření ředitelky je také mj. uvedeno, že obě učitelky měly uvést, že se žáci z nejbližší loďky vydali na pomoc žákům ve vodě spontánně. Ze zaslané výpovědi jednoho z žáků, bylo také zjištěno, že poté co měl někdo vykřiknout, že se jedna loď společně s posádkou potopila, měla se učitelka žáků zeptat, jestli s ní někdo nepojede, a tak se měl

nabídnout, že pojede. Po jejich příjezdu měli být již žáci na lodi a dva kluci jim měli pomáhat s kánoí.

Škola doložila ČŠI, že projížděcí žáků na kánoích předcházela instruktáž spojená s připomenutím zásad bezpečného chování a ochrany zdraví, a že všichni žáci byli při projížděcí na kánoí vybaveni záchrannou vestou. Z uvedených zjištění ČŠI ale také vyplývají nedostatky v organizaci projížděčky žáků na kánoích. Pedagožky nedostatečně zhodnotily všechna možná rizika spojená s realizací výše uvedené činnosti a prostředím. Ze zjištění ČŠI je zřejmé, že pedagožka na kánoí se nepohybovala po jezeře v potřebné vzdálenosti od všech kánoí, za něž odpovídala, tak aby bylo možné v případě nehody nebo převrácení lodi včas zasáhnout a pomoc ohroženým žákům. Jiná pomoc z břehu jezera rovněž nebyla zajištěna, ani nějak připravena. Žákům z převrácené kánoe tak pomáhali především jejich spolužáci, čímž mohlo dojít i k ohrožení jejich vlastní bezpečnosti a zdraví.

Výše uvedené pochybení pedagogického dohledu nad žáky při projížděcí žáků po jezeře a v organizaci pomoci žáků po převrácení jejich kánoe nemůže být zpochybněno a zmírněno skutečností, že se žákům nic nestalo, že voda nebyla hluboká, a že žáci byli v dobré náladě a hlasitě se smáli. Při zajišťování náležitého dohledu je třeba vždy vycházet z konkrétních podmínek a přihlížet zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumovému rozvoji (vyspělosti) a jiným rizikům. Pedagog sice nemůže ovlivnit veškeré spontánní chování žáků, avšak svým jednáním nikdy nesmí ohrozit bezpečnost a ochranu zdraví žáků. Je tak nepřijatelné, aby k záchraně žáků byli vyzíváni jiní žáci, kteří by tím sami mohli být nějak ohroženi.

Z výše uvedených zjištění ČŠI také vyplývá, že i postup ředitelky při prošetření výše uvedené záležitosti nebyl zcela dostatečný. Zákonní zástupci žáků nebyli po vznesení svých pochybností nad zajištěním pedagogického dohledu nad žáky při projížděcí žáků na kánoích ředitelkou informováni o výsledcích prošetření celé záležitosti.

ČŠI konstatuje, že podnětům zákonných zástupců žáků by škola měla vždy věnovat náležitou pozornost. Při šetření je třeba se jednotlivými tvrzeními zabývat a prošetřit, zda jsou pravdivá. V případě potvrzení pak musí škola přijmout taková opatření, aby byla zjednána náprava. Stížnost je považována za správně vyřízenou, pokud jsou stěžovatelé informováni o výsledcích šetření a přijatých opatřeních.

Podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) jsou pedagogičtí pracovníci povinni vykonávat nad žáky dohled a zajišťovat bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Podle tohoto zákona mají zákonní zástupci žáka rovněž právo na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se vzdělávání jejich dítěte.

ČŠI hodnotí stížnost na nedostatečné zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při jejich projížděcí na kánoích po jezeře jako důvodnou.

Ad 2) Ve stížnostech se dále uvádí, že vedoucí zájezdu měla dne 28. 5. 2024 vulgárním a ponižujícím způsobem křičet na syny stěžovatelek. Dále jim měla vyhrožovat trestním stíháním a dvojkou z chování. Žákům měla také mj. sdělit, že v jejich případě se jedná o znásilňování, a že jsou „gang šikanátorů“. Žáci měli být paralyzováni hrubými urážkami vedoucí zájezdu, neměli být vyslechnuti a neměla jim být vysvětlena situace, tak, aby ji pochopili a porozuměli. Podle informací uvedených ve stížnosti měl nevhodnému jednání vedoucí zájezdu předcházet incident na hřišti v areálu pobytového zařízení, u něhož však nikdo z pedagogů neměl být přítomen. Ve stížnostech se také uvádí, že po nepříjemném rozhovoru s vedoucí zájezdu, zákonní zástupci dotčených žáků měli obdržet od svých vylekaných synů

několik textových zpráv a telefonátů. Informace ze strany vedoucí zájezdu ani ředitelky neměly být zákonným zástupcům žáků poskytnuty.

Ředitelka do zápisu z jednání s ČŠI sdělila, že v odpoledních hodinách dne 28. 5. 2024 se měli žáci v areálu pobytového zařízení podle svých zájmů věnovat různým aktivitám. Skupina žáků měla na hřišti hrát volejbal. Nad žáky měla v areálu pobytového zařízení vykonávat dohled pedagožka školy. Ředitelka sdělila ČŠI, že se jeden z žáků měl přítomné pedagožce svěřit, že ho jeden spolužák měl povalit na zem a držet. Druhý spolužák ho měl [redacted] Žák měl učitelce také oznámit, že se mu toto nemělo stát poprvé, ale tentokrát ho to mělo hodně bolet. Ředitelka dále sdělila ČŠI, že učitelka vykonávající dohled nad žáky měla následně vyhledat vedoucí zájezdu a informovat ji o této situaci.

Z předloženého zápisu o incidentu ze dne 28. 5. 2024 podepsaného třemi pedagožkami bylo zjištěno, že vedoucí zájezdu společně s kolegyní měli incident ihned prošetřovat a že kromě jednoho žáka se měli k výše uvedenému incidentu všichni jmenovaní žáci přiznat. Na svou obhajobu měli uvádět, že podobné praktiky používají z „legrace“ mnozí chlapci ze třídy i z paralelních tříd. Jako spoluviníky měli označit i další dva spolužáky, kteří však svou účast na incidentu popřeli. Jejich nevinu měl podle uvedených informací v zápisu potvrdit i žák (oběť).

Z předloženého zápisu bylo dále zjištěno, že jednání žáků označily pedagožky za zcela nepřijatelné, překračující hranice normálního chování. Žáci měli být upozorněni, že hrubě porušili školní řád a pravidla chování během zájezdu, a že vzhledem k závažnosti provinění se bude situace řešit po jejich návratu do školy, a že budou kázeňsky potrestáni.

Podle informací uvedených v předloženém zápisu však měla vedoucí zájezdu následně znovu mluvit se žákem (obětí), jeho spolubydlicími, aktéry incidentu i ostatními žáky (po pokojích). Měla mapovat situaci ve třídě a být znepokojena tím, že všichni o praktikách, ke kterým mělo ve třídě docházet, měli vědět a nikoho z pedagogů neměli upozornit.

Z předložené dokumentace bylo dále zjištěno, že po zbytek zájezdu měl být nad všemi žáky zajištěn zvýšený dohled.

Ředitelka do zápisu z jednání s ČŠI uvedla, že o incidentu, ke kterému mělo dojít ve Švédsku dne 28. 5. 2024, byla informována vedoucí zájezdu dne 29. 5. 2024. Ředitelka měla podle svých slov dát vedoucí zájezdu pokyn, aby pedagožky uklidnily žáky, ochránily oběť a zamezily dalšímu negativnímu chování žáků. Ředitelka měla rovněž vedoucí zájezdu doporučit, aby chování žáků dále neprošetřovala s tím, že bude prošetřeno až ve spolupráci školní psychologky a školní metodičky prevence po návratu žáků do školy. Ředitelka také sdělila ČŠI, že dne 30. 5. 2024 telefonicky informovala matku žáka (oběti) o tom, co se jejímu synovi ve Švédsku stalo. Ředitelka do zápisu z jednání s ČŠI dále uvedla, že další zákonní zástupci žáků (aktéři incidentu) nebyli školou informováni.

K informacím uvedeným ve stížnostech, že se vedoucí zájezdu měla k žákům chovat nepřijatelným způsobem, ředitelka sdělila ČŠI, že si vedoucí zájezdu měla zavolat žáky, kteří ubližovali svému spolužákovi a sdělit jim, že je jejich chování úchylné. [redacted]

Ředitelka do zápisu z jednání s ČŠI rovněž uvedla, že jednání vedoucí zájezdu bylo nevhodné a neprofesionální. Ředitelka sdělila ČŠI, že někteří žáci o chování vedoucí zájezdu informovali ze Švédska i své rodiče. Někteří z nich se pak měli obracet na ředitelku s žádostí o poskytnutí bližších informací. Ředitelka jim měla sdělit, že škola poskytne informace až po prošetření celé záležitosti, po návratu jejich dětí ze Švédska. Ředitelka do zápisu z jednání s ČŠI ještě dodala, že s jednou z matek žáků se dne 30. 5. 2024 krátce setkala

ve škole, a že jí poskytla tou dobou pro ni veškeré známé informace, a to že ve Švédsku mělo skutečně dojít k incidentu mezi žáky, že žáci mají být v pořádku, a že je třeba, aby zbytek jejich pobytu proběhl v klidu.

Z předložené dokumentace bylo dále zjištěno, že po návratu žáků ze Švédska se někteří zákonní zástupci žáků obrátili na ředitelku se žádostí o schůzku mj. i ve věci projednání nevhodného chování vedoucí zájezdu. Dále bylo zjištěno, že dne 3. 6. 2024 ředitelka informovala Policii ČR a předala jí případ napadení žáka ve Švédsku k prošetření.

Z předložené dokumentace bylo rovněž zjištěno, že dne 6. 6. 2024 se konala třídní schůzka zákonných zástupců žáků, které se účastnila třídní učitelka (vedoucí zájezdu), ředitelka a pedagožka účastníci se zájezdu ve Švédsku. Z vyjádření ředitelky a předloženého zápisu z třídních schůzek bylo zjištěno, že se v rámci třídních schůzek mj. vedoucí kurzu omluvila za svá nevhodná slova vyřčená v silných emocích způsobených závažností incidentu. Vedoucí kurzu také měla, podle informací uvedených v zápisu z třídních schůzek, některé velmi vulgární výrazy uváděné zákonnými zástupci žáků odmítnout.

Ze zjištění ČŠI vyplývá, že postup vedoucí zájezdu po obdržení informace o rizikovém chování některých žáků vůči spolužákovi nebyl vhodný a správný. Vedoucí zájezdu se sice společně se svou koleyní incidentem zabývala a následně přijala některá opatření (např. zvýšený dohled nad žáky), avšak následně sama v emocích projednávala se žáky (obětí, svědky i agresory) nepřijatelné chování některých žáků k jejich spolužákovi. Vedoucí zájezdu tak nepostupovala v souladu s krizovým plánem školy a nevykonávala pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání. Z výše uvedených zjištění také vyplývá, že vedoucí zájezdu nezajistila poskytnutí potřebných informací zákonným zástupcům žáků.

ČŠI konstatuje, že povinností pedagogického pracovníka je mj. vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání, chránit bezpečí a zdraví žáků, vytvářet podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů a svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj.

Podle školského zákona je vzdělávání založeno na vzájemné úctě, respektu a důstojnosti všech účastníků vzdělávání. Zákonní zástupci žáků mají podle výše uvedeného zákona rovněž právo na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se vzdělávání.

ČŠI hodnotí stížnost na nesprávné a nevhodné jednání třídní učitelky při řešení nepřijatelného chování žáků jako důvodnou.

Ad 3) Ve stížnostech je také poukázáno na nesprávné uložení kázeňského opatření žákům dne 4. 6. 2024.

Z předložené dokumentace bylo ověřeno, že dne 4. 6. 2024 byla žákům uložena důtka ředitelky školy za závažné porušení školního řádu, nevhodné chování vůči spolužákovi.

Z vyjádření ředitelky a z předložené dokumentace bylo zjištěno, že po návratu žáků ze Švédska metodička prevence společně se školní psycholožkou uskutečnily rozhovory se žáky (svědky nevhodného chování některých žáků vůči spolužákovi). V zápisech z rozhovorů se žáky je uvedeno, že někteří žáci měli opakovaně lechtat žáka, přestože mu to mělo být nepříjemné a žádal je, aby toho nechali, vzájemně měli naznačovat,

Ředitelka doložila ČŠI, že dne 4. 6. 2024 na základě zjištěných skutečností (opakované nevhodné a nepřijatelné chování konkrétních žáků ke svému spolužákovi) a po projednání na mimořádné pedagogické radě bylo konkrétním žákům uloženo výchovné opatření-důtka ředitelky školy. Ředitelka sdělila ČŠI, že kázeňské opatření žákům uložila před třídou a zároveň

s nimi projednala důvod postihu. Ředitelka doložila ČŠI, že o uloženém kázeňském opatření byli prokazatelně vyrozuměni i zákonní zástupci dotčených žáků.

ČŠI konstatuje, že škola doložila pochybení konkrétních žáků, že jim bylo po projednání na pedagogické radě školy a v souladu se školním řádem školy uděleno výchovné opatření, o kterém byli zákonní zástupci žáků také informováni.

Ze školského zákona vyplývá, že žák je povinen dodržovat školní řád a že škola je oprávněna při porušení povinností stanovených školním řádem uložit žákovi příslušné výchovné neboli kázeňské opatření.

ČŠI hodnotí stížnost na nesprávné uložení konkrétního výchovného kázeňského opatření žákům jako nedůvodnou.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

S pozdravem

Mgr. Hana Šinská
vedoucí inspekčního týmu

Přílohy

Kopie stížností

Na vědomí

Základní škola Campanus, Praha 4, Jírovcovo náměstí 1782, Jírovcovo náměstí 1782,
148 00 Praha 4 - Jižní Město
stěžovatelé